

ve smyslu § 11/1 z. o. n. s. tu jest a že žalovaný, používaje slova »Batavia« k označení svého závodu, jednal v rozporu s dobrými mravy soutěže, jak to má § 1 cit. zák. na mysli. Jest uvážiti, že žalovaný, nemaje ani zákonného předpokladu k používání nějaké firmy vůbec, zvolil si k označení svého závodu slovo, které není v nijakém srozumitelném vztahu k jeho závodu neb k jeho činnosti a zřejmě sledovalo jen ten účel, aby svou, byť vzdálenou podobností s firmou žalující strany, využilo její popularity k vlastnímu užitku jak to viděl u svého dřívějšího zaměstnavatele N-a v L., kterážto skutečnost ovšem k jeho vyvinění v tomto sporu naprosto nestačí, ježto u zákona proti nekalé soutěži úmysl nebo bezelstnost nepadá nijak na váhu a k odsouzení vyžaduje se jen objektivnost nekalé soutěže. Otázka zaměnitelnosti je otázkou právní a i odvolací soud má za to, že označení »Batavia« mohlo vésti k poškozující záměně s firmou žalující strany, obzvláště vzhledem na stejnost předmětu výroby (závodní činnosti) — (jde na obou stranách o obuv) — to tím spíše, když podle zjištění prvního soudu v několika případech k takové záměně fakticky též už došlo, aniž tomu vadily udánlivě disjunktivní znaky, odvoláním zdůrazňované, jako připojení jména Š., bližší označení »rychlosprávkárna obuvi« a jinaký tvar písma.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud posoudil správně skutkový děj, jak byl zjištěn procesním soudem, i v otázce zaměnitelnosti, i v tom, že uznal jednání žalovaného za příčící se dobrým mravům soutěže. Pokud jde o zaměnitelnost, nebyl jeho právní úsudek bez skutkového podkladu, ano bylo zjištěno, že k záměně skutečně v několika případech došlo. Dovolatel uvádí, že prý lidé nevěnují dosti pozornosti věcem, které obstarávají, a že jmenovitě u peněžních ústavů dochází k záměnám. Z toho však nemůže dovoditi nic ve svůj prospěch, protože poznatek ten spíše mluví proti němu. Může-li u průměrných zákazníků dojíti k záměně i tam, kde pro to není ani podkladu, tím spíše se tak může státi, jde-li o poznačení, které je podobné a které již proto tím spíše může dáti popud k záměně. Nelze srovnati s dobrými mravy soutěže, zvolí-li si žalovaný k označení svého podniku slovo, které upomíná podobou na firmu žalobkyně, když to nemá jiného účelu a podkladu, než aby právě bylo využito této podobnosti k účelům reklamním ve prospěch žalovaného a na úkor žalobkyně; že šlo o možnost také majetkové újmy, plyne již z několika oněch případů, kde k záměně opravdu došlo.

Čís. 13673.

Uznal-li pensijní ústav, aniž jeho výměry byly napadeny opravným prostředkem, zaměstnance za zaměstnance povinnému pojištění podléhajícího a přiznal-li mu důsledkem toho zaopatřovací důchod podle příslušných zákonů, váže toto rozhodnutí i soudy při řešení otázky, zda na důchod zaměstnance platí ustanovení § 118 odst. (2) zákona čís. 26/1929 sb. z. a n. a zda zaměstnavatel není oprávněn si započísti na své smluvní

plnění stanovené v pensijním dekretu částku, o kterou byl důchod zaměstnance podle § 177 zák. čís. 26/1929 sb. z. a n. zvýšen.

Bylo-li v služební smlouvě zaměstnanci jen zaručeno, že při jeho propuštění a pensionování mají platnost dočasné pensijní předpisy pro státní a zemské úředníky a v pensijním dekretu byla zaměstnanci přikázána pense potud, »pokud nebude kryta pensijními požitky u Všeobecného pensijního ústavu«, není tím stanoveno obdobné užití všech norem o právech a povinnostech státních úředníků, nýbrž jest tím zaměstnanci zaručena jen určitá výše pense stejně, jako kdyby byl státním úředníkem.

Nesrážel-li zaměstnavatel zaměstnanci z pense jeho invalidní důchod, ač věděl, že by k tomu byl oprávněn, jde o vědomé placení nedluhu a jest kondikce toho, co placeno, vyloučena.

(Rozh. ze dne 22. června 1934, Rv II 475/32.)

Pensijním dekretem ze dne 31. května 1918 zavázala se žalovaná Městská spořitelna platiti žalobci pensijní požitky potud, pokud nebudou kryty pensijními požitky Všeobecného pensijního ústavu. Rozhodnutím Všeobecného pensijního ústavu v Brně ze dne 28. dubna 1919 byla žalobci přiznána invalidní renta ročně 600 Kč, jež byla postupně zvyšována, až posléze výměrem Všeobecného pensijního ústavu v Brně ze dne 4. června 1929 byl žalobci přiznán invalidní důchod celkem ročních 5.624 Kč s platností od 1. ledna 1929. Žalobou o niž tu jde domáhal se žalobce na žalované spořitelně zaplacení 7.204 Kč a odůvodňoval žalobní prosbu takto: Výměrem z 28. dubna 1919 byla žalobci Všeobecným pensijním ústavem v Brně vyměřena invalidní pense 600 Kč ročně. Zemská úřadovna brněnská Všeobecného pensijního ústavu sdělila žalobci výměrem z 20. května 1919, že žalovaná strana nemá právo strhovati si invalidní požitky, poněvadž prý podle pensijní novely jest takové jednání nepřípustné a nelze prý ustanovení pensijního zákona v neprospěch pojištěnce vylučovati neb omezovati a jednání tomuto ustanovení se přičítají jsou neplatná. Žalobce požádal žalovanou stranu, by ve smyslu zákona z 20. května 1930 čís. 70 sb. z. a n. vyplácela mu dle svého závazku z 31. května 1918 požitky upravené podle tohoto zákona, čemuž žalovaná vyhověla a pensijní požitky žalobcovy propočítala. Nevycházela však ze stanoviska, že žalobce sloužil celých 35 let (ačkoliv mu na tomto podkladě až do té doby pensijní požitky stále vyplácela), nýbrž přiznala mu místo plných pensijních požitků 24.000 Kč ročně jen 22.848 Kč ročně, takže ho zkrátila v rozporu se svým závazkem z 31. května 1918 o 1.152 Kč ročně, počínajíc dnem 1. ledna 1930. Výměrem Všeobecného pensijního ústavu v Brně ze dne 4. června 1929 byl žalobci invalidní důchod pobíraný od tohoto ústavu zvýšen na 5.624 Kč ročně. Žalovaná strana zaujala podle svého dopisu ze 24. listopadu 1930 stanovisko, že jest oprávněna srážeti žalobci ročně celé požitky, jež mu přiznal pensijní ústav. Stojí tedy strana žalovaná na stanovisku, že může žalobci z nesprávně vypočtených pensijních požitků 22.848 Kč srážeti ročně 5.624 Kč se zpětnou platností od 1. ledna 1930. Tato srážka však není přípustná vzhledem k jasnému ustanovení § 118 zákona ze dne 21. února 1929 čís. 26 sb. z. a n. což žalobci i pensijní ústav v Brně pří-

pisem z 9. ledna 1931 potvrdil. Žalovaná strana odůvodňuje svůj názor § 19 zákona ze dne 22. prosince 1924 čís. 286 sb. z. a n. ač právě podle ustanovení § 21 odst. (3) tohoto zákona srážka se jeví býti nepřipustnou. Žalovaná strana by podle § 118 zák. čís. 26/1929 sb. z. a n. byla oprávněna započísti si na své smluvní plnění dávku náležející žalobci ze zákonného pojištění v původní výši ročních 600 Kč bez drahotných přídavků. Jiná ujednání by byla podle §§ 11, 170 zák. čís. 26/1929 sb. z. a n. neplatná a trestná. Žalovaná strana nevyplatila tedy žalobci za celý rok 1930 1.152 Kč, jež mu přísluší za prominutá dvě léta do plných 35 služebních let a nedoplatky z téhož důvodu za měsíc leden a únor 1931 po 96 Kč měsíčně, tedy dalších 192 Kč. Dále mu žalovaná strana neprávem zadržela 5.024 Kč, totiž pensijní požitky za rok 1930, jež mu byly přiznány Všeobecným pensijním ústavem v Brně méně o 600 Kč ročně, t. j. původní invalidní renta, kterou straně žalované dobrovolně přiznává a z téhož důvodu za měsíc leden a únor 1931 po 418 Kč měsíčně, tedy dalších 836 Kč. Navrhl proto žalobce, by byla strana žalovaná uznána povinnou zaplatiti mu 1.152 Kč, 192 Kč, 5.024 Kč, 836 Kč, tudíž úhrnem 7.204 Kč. Žalovaná kromě námitek ve věci samé uplatnila započtením vzájemnou pohledávku 26.936 Kč, ježto si nesrážela přiměřené částky, an jí žalobce neoznámil své invalidní důchody. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Jest předně řešiti otázku, zda žalovaná strana ve smyslu zákona z 20. května 1930 čís. 70 sb. z. a n. jest povinna propočítati požitky žalobce tak, jako by byl sloužil celých třicetpět let, ana mu při dání do pense dva roky služby prominula, či zda je oprávněna přepočítávati požitky podle služební doby jen 33leté, jakž činí podle přípisu ze dne 24. listopadu 1930. Jak z tohoto přípisu vidno, nepočítá strana žalovaná s plnou pensijní základnou 24.000 Kč, která by pro úředníky žalobcova druhu přicházela v úvahu při plných 35 služebních letech, nýbrž vychází z 33 započítatelných let, takže dospívá k pensijní základně ročních 22.848 Kč. Přiznává tedy žalovaná strana žalobci za rok 1930 o 1.152 Kč méně. V tomto směru jest podle názoru soudu správné stanovisko žalobcovo, a to vzhledem k ustanovení § 52 vládn. nař. ze dne 26. června 1930 čís. 96 sb. z. a n., jímž se provádí zákon z 20. května 1930 čís. 70 sb. z. a n. o úpravě odpočivných a zaopatřovacích platů státních a jiných zaměstnanců. Citovaný § 52 ustanovuje výslovně, že doba a procentní sazba, které byly vzaty za základ pro výměru dosavadních odpočivných požitků zaměstnance, zůstávají nedotčeny. Když tedy žalovaná spořitelna dekretem z 31. května 1918 — se zřetelem na svědomitou činnost prominula žalobci poslední dvě služební léta — a přiznala mu pensii, jako by byl sloužil celých 35 let, nemůže při nové úpravě odpočivných požitků od tohoto podkladu vzájemnou úmluvou stran utvořeného se zřetelem k cit. § 52 ustoupiti. Jest tudíž po právu zažalovaný nárok na 1.152 Kč za celý rok 1930, dále na dalších 192 Kč za leden a února 1931 po 96 Kč. Podle pensijního dekretu ze dne 31. května 1918 se zavázala strana žalovaná platiti pensijní požitky žalobci jen, pokud nebudou kryty pensijními požitky Všeobecného pensijního ústavu. Rozhodnutím Všeobecného pensijního ústavu v Brně ze dne 28. dubna 1919 byla žalobci přiznána invalidní renta 600 Kč ročně, která pak byla, jak vidno z přípisu úřadovny B Všeobecného pensijního ústavu

v Brně ze dne 22. května 1931 zvyšována a sice od 1. srpna 1919 o drahotní přídavek 456 Kč ročně, kterýž byl od 1. ledna 1921 zvýšen na 1.800 Kč ročně. Výměrem ze dne 4. června 1929 byl na místě dosavadního důchodu s drahotním přídavkem přiznán invalidní důchod celkem ročních 5.624 Kč s platností od 1. ledna 1929. Strana žalovaná ve schůzi dne 22. října 1930, jejíž výsledek byl žalobci oznámen dopisem ze dne 24. listopadu 1930 rozhodla předně, že za podklad pro výměru pense bere jen 22.848 Kč, dále že se celý invalidní důchod 5.624 Kč odečte, takže zbude ročních 17.224 Kč, takže bude vypláceno žalobci měsíčně 1.435 Kč. Žalobce přiznává dobrovolně, že si žalovaná může srážeti z vyměřené pense, co původně od Všeobecného pensijního ústavu dostával, tedy invalidní rentu 600 Kč ročně, a činí si proto žalobce nárok na neprávem zadržných 5.024 Kč za rok 1930, dále na měsíční kvoty po 418 Kč za leden a únor 1931, jež mu strana žalovaná nevyplatila. V tomto bodu opírá žalobce svůj nárok o ustanovení § 118 zákona ze dne 21. února 1929 čís. 26. Odstavec (2) cit. paragrafu zní: Přislíbil-li nebo zaručil-li však zaměstnavatel před účinností tohoto zákona zaměstnanci pojištěním povinnému zaopatřovací požitky přímo nebo nepřímou a byl-li zaměstnavatel na základě smluvního ujednání anebo na základě § 69 odst. (2) dosavadního zákona oprávněn započísti si na smluvní plnění zcela nebo z části dávky ze zákonného pojištění, zůstává toto právo zaměstnavatelovo nedotčeno. Na smluvní plnění nelze však započísti částku, o kterou důchod z nároků, získaných do účinnosti tohoto zákona vyměřených podle § 177 tohoto zákona převyšuje výměru důchodu z téhož nároku podle dosavadního zákona po případě úhrn tohoto důchodu a drahotních přídaveků k němu, jsou-li započítatelný též drahotní přídavky. Podle názoru soudu nemůže se však žalobce tohoto ustanovení pro sebe dovolávat, ježto jest ho pokládati za zaměstnance veřejného, kdežto zákon z 21. února 1929 čís. 26 jest zákon o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách. Jest proto trvati na ustanovení pensijního dekretu z 31. května 1918, podle něhož se spořitelna zavazuje vypláceti shora uvedenou pensi jen, pokud nebude kryta pensijními požitky z Všeobecného pensijního ústavu. Nelze tedy žalované straně upřít právo srážeti si z celkové roční pense 24.000 Kč částky vyplácené žalobci každoročně Všeobecným pensijním ústavem v Brně, zejména tedy roční částky 1.056 Kč, 2.400 Kč a posléze od 1. ledna 1929 ročních 5.624 a tyto částky daleko převyšují částku žalobci shora přiznanou 1.152 Kč a 192 Kč. Odvolací soud uznal žalovanou spořitelnu povinnou zaplatiti žalobci 5.105 Kč 30 h. Důvody: Po stránce právní jest se zabývati dvěma spornými body, jednak otázkou, zda a pokud žalovaná byla v právu, když z nově upravené žalobcovy pense srazila za rok 1930 a za leden a únor 1931 zvýšené invalidní požitky, které žalobci příslušely za tutéž dobu od Všeobecného pensijního ústavu podle zák. čís. 26/29, jednak otázkou, zda a na kolik je po právu vzájemná započtením namítnutá pohledávka žalované spořitelny na ony částky, jež prý si před 1. lednem 1930 byla oprávněna srážeti z jeho pensijních požitků ve smyslu smlouvy o pensionování pokud se týče podle usnesení restriktivního zákona čís. 286/1924 o kumulaci požitků. Co se tkne prvé z těchto sporných otázek, dospěl

prvý soudce k názoru, že se žalobce nemůže vůbec ve svůj prospěch dovolávat ustanovení o zaopatřovacím zařízení v § 118 odst. (2) čís. 26/1929 (v napadeném rozsudku celkem správně citovaného), ježto prý jest ho pokládati za zaměstnance veřejného, kdežto zákon čís. 26/1929 jedná o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, a že proto jest trvati na ustanovení pensijního dekretu z 31. května 1918, podle něhož se spořitelna zavazuje vypláceti žalobci pensi tam uvedenou jen, pokud nebude kryta jeho pensijními požitky ze Všeobecného pensijního ústavu. Leč názor, že jest žalobce pokládati za zaměstnance veřejného, je právně mylný. Je sice pravda, že podle § 1 zák. ze dne 14. dubna 1920 čís. 302 sb. z. a n. jsou spořitelny samostatnými veřejnými peněžními ústavy, ale názvem »veřejnými« se tu hlavně zdůrazňuje jednak jejich všeužitečnost a národohospodářský úkol, při němž zjišťná snaha ustupuje do pozadí (obdobně jako u t. zv. veřejných podniků), jednak okolnost, že spořitelny používají záruky veřejnoprávních korporací. To vysvětluje i z důvodové zprávy k řečenému zákonu, podle níž tento zákon je v podstatě jen zrevidováním a novou úpravou spořitelního regulativu z roku 1844 za účely sjednocování, ježto na Slovensku do té doby t. zv. spořitelny byly zřízeny jako společnosti akciové nebo jako společenstva a sledovaly cíle zjišťné a výdělečné, nepožívající ovšem záruky veřejných korporací. Ze zákonného označení spořitelny jakožto veřejného peněžního ústavu nelze tudíž činiti závěr, že se již tím i služební poměr zaměstnanců spořitelních přetvořil v poměr veřejnoprávní; ostatně i veřejnoprávní korporace, zejména i stát, mohou míti a vskutku mají také zaměstnance v poměru soukromoprávním. Dokonce pak nelze napadený výklad § 1 zák. o spořitelnách vztahovati — v rozporu se zásadou § 5 obč. zák. — beze všeho zpět na někdejší služební poměr žalobcův, an žalobce již v roce 1918, tedy dávno před účinností spořitelního zákona, byl dán do pense. Mimo to si první soudce v důvodech rozsudku potud odporuje, jak odvolatel důvodně vytýká, že sám, byť i v jiné souvislosti, výslovně a správně rozpoznává, že žalobní nárok jest opírán v první řadě o smlouvy soukromoprávní z 8. září 1888 a z 31. května 1918. Jest dále uvážiti nespornou okolnost, že žalobce svým pensijním pojištěním nepřetržitě až do poslední doby příslušel ke Všeobecnému pensijnímu ústavu přes ustanovení § 2 zák. čís. 89/1920, jímž byli v odst. čís. 3 z pojistné povinnosti vyňati mimo jiné též zaměstnanci podnikův a ústavů provozovaných nebo zaručených státem nebo nucenými svazky zájmovými nebo územními; alespoň nebyl u něho dosud proveden převod ani podle § 68 zák. čís. 89/1920, ani podle §§ 113 a dal. zák. čís. 26/1929. Není věcí soudu přezkoumávati, stalo-li se tak právem čili nic, neboť podle nesporného přednesu stran a předložených listin jest za to míti, že o veřejnoprávní otázce pensijní pojistné povinnosti žalobcovy pravoplatně rozhodl povolaný správní činitel v mezích své příslušnosti. Je-li tedy nepochybné, že žalobce měl při nejmenším až do podání žaloby oprávněný nárok na invalidní důchod zvýšený zákonem čís. 26/1929, není důvodu, by se mu upíralo právo, dovolávat se proti žalované spořitelně ustanovení § 118 odst. (2) uved. zák. Podle toho měla spořitelna vzhledem na výhradu v pensijním dekretě z 31. května 1918, tedy

na základě smluvního ujednání, právo, by si na smluvní plnění pense za rok 1930 a za prvé dva měsíce 1931 započítla »pensijní požitky žalobcovy ze Všeobecného pensijního ústavu«, ovšem ve výměře z doby před 1. lednem 1929, to je ročně 2.400 Kč, nebo-li za každý měsíc 200 Kč; neměla však právo započísti si také zvýšení, jehož invalidní důchod žalobcův dosáhl podle § 177 zák. čís. 26/1929. Zcela případně poukazuje tu odvolatel na důvodovou zprávu k vlád. návrhu (str. 27 k čís. 1706 tisků) a na zprávu výboru sociálně-politického a rozpočtového o vládním návrhu (tisk 1955 str. 94), podle nichž celé zvýšení důchodů, jež § 177 přinese důchodcům, má přijíti k dobru jen jim, tedy nikoliv zaměstnavatelům. S druhé strany je ovšem jasné, že spořitelna byla oprávněna sraziti si za uvedenou dobu celý invalidní důchod ve výměře dosavadního zákona, tedy včetně drahotního přídavku, neboť ani doslov pensijního dekretu, ani doslov § 118 odst. (2) zák. čís. 26/1929 neskýtají opory pro stanovisko žalobce, pokud dobrovolně přiznal spořitelně právo ke srážce jen 600 Kč ročně, totiž v původní výměře invalidního důchodu bez pozdějších drahotních přídavků. Ustanovení §§ 11, 170 zák. čís. 26/1929 o neplatných ujednáních a jejich trestnosti dovolával se žalobce nepřipadně, ježto nejde o ujednání, které by obmezovalo neb vylučovalo platnost tohoto zákona v neprospěch pojištěnce, naopak smluvní zabezpečení vyšších odpočivných požitků spořitelnou stalo se zjevně na prospěch žalobcův. Byla tudíž spořitelna oprávněna sraziti si, jak již řečeno, za rok 1930 — 2.400 Kč a za prvé 2 měsíce 1931 po 200 Kč, což činí úhrnem 2.800 Kč; ve skutečnosti však si započítla, jak nesporno, celý zvýšený invalidní důchod žalobcův, t. j. za rok 1930 — 5.624 Kč a za prvé 2 měsíce 1931 po 468 Kč 65 h; dohromady tedy 6.561 Kč 30 h. Rozdíl neprávem započtený činí proto 3.761 Kč 30 h a nikoliv, jak žalobce mínil, 5.860 Kč. Jest tudíž spořitelna povinna hraditi žalobci kromě částky 1.344 Kč, již prvním soudem mu přiznané, další částku 3.761 Kč 30 h, celkem 5.105 Kč 30 h. Zbývá nyní zkoumati, jak se věc má se vzájemnou pohledávkou, již namítla žalovaná spořitelna započtením a která podle jejích údajů by za dobu od 1. ledna 1919 do 31. prosince 1929 činila úhrnem 26.936 Kč. Prvý soudce rozhodl v důvodech napadeného rozsudku, že tato pohledávka spořitelny je po právu, avšak ani tu nelze s ním souhlasiti. Žalovaná opodstatnila svou vzájemnou pohledávku tím, že žalobce jí nikdy neoznámil své invalidní důchody — ač prý k tomu byl povinen podle § 19 t. zv. restriktivního zákona č. 286/1924 —, takže o nich nenabyla vědomosti a nebyla s to sraziti si přiměřené částky ve smyslu smlouvy o pensionování pokud se týče podle uvedeného zákona. K tomu jest především podotknouti, že podle § 19 zmíněného zákona osoby, jež mají nebo nabudou nároku na státní odpočivný nebo zaopatřovací požitek, jsou povinny i bez úředního vyzvání oznámiti úřadu požitek likvidujícímu správně všechny státní nebo nestátní veřejné požitky (§ 20), na něž mají nebo nabudou nároku; u osob, jež mají nebo nabudou nároku na státní odpočivné požitky, rozšiřuje se povinnost tato i na oznámení jiného příjmu (§ 18). Tohoto ustanovení by se tedy obdobně dalo použití nanejvýš snad ve vztahu mezi žalobcem a Všeobecným pensijním ústavem, ale nemůže se ho proti žalobci dovolávati žalovaná spořitelna;

proto také nelze pro započtením namítnutou pohledávku spořitelny nic vytěžit z ustanovení odst. (2) téhož paragrafu, že částky přijaté bez oprávnění se srazí při příštích výplatách státních požitků. Pokud se žalovaná dovolává smlouvy o pensionování, nelze upřít, že podle této smlouvy byla oprávněna při vyplácení žalobcovy pense srážeti si částky rovnající se jeho pensijním požitkům ze Všeobecného pensijního ústavu. Ale není sporu o tom, že až včetně do roku 1929 tohoto oprávnění nepoužila a vyplácela mu pensi nezkráceně. Jest tudíž otázkou, zdali a pokud si může patřičné částky sraziti dodatečně. Po té stránce bylo by, jak se zdá, nasnadě použití obdobně ustanovení § 151 plat. zák. o opravě nesprávné výměry nebo výplaty služebních příjmů. V odst. (8) tohoto paragrafu se praví: »Byl-li výměr z moci úřední pozměněn nebo zrušen proto, že úřad vycházel z nesprávné skutkové podstaty, lze požadovati vrácení neprávem vyplacené částky nejvýše za uplynulou dobu tří roků. Totéž platí, byly-li zaměstnanci omylem vyplaceny služební příjmy vyšší, než mu příslušely.« Odstavec (9) pak zní: »Zavinil-li zaměstnanec, že úřad, vyměřuje nebo vyplácí mu příjmy, vycházel z nesprávné skutkové podstaty, může býti výměr změněn nebo zrušen kdykoliv a vrácení přeplatků požadováno bez jakéhokoliv časového omezení.« K tomu se dokládá, že ustanovení § 151 plat. zák. platí od vyhlášení zákona čís. 70/1930 obdobně pro zaměstnance (učitele) ve výslužbě a taktéž pro t. zv. staropensisty (viz § 8 odst. 2, 3 zák. čís. 70/1930, podle kterého zákona se právě žalobce na spořitelně domohl úpravy své pense). Žalovaná spořitelna se ovšem těchto zákonných ustanovení výslovně vůbec nedovolávala, ale s hlediska právního posouzení jest přes to zkoumati, zdali a pokud tyto zákonné předpisy dopadají na souzený případ. Citovaný odst. (9) se sem zřejmě nehodí, poněvadž ve sporu nebylo a nemůže býti řeči o tom, že spořitelna vycházela z nesprávné skutkové podstaty, a tedy ani o zavinění žalobcově na tom. Uvažovati lze tudíž jen o případě v citov. odstavci (8) vytčeném, že zaměstnanci byly omylem vyplaceny služební příjmy vyšší, než mu příslušely. Žalovaná spořitelna ovšem netvrdila výslovně takovýto omyl a bylo by lze tvrzení to spatřovati nanejvýš v jejím údaji, že žalobce jí nikdy neoznámil své invalidní důchody, takže prý o nich nenabyla vědomosti. Že žalobce k takovémuto oznamování nebyl povinen, bylo již výše v jiné spojitosti doloženo. Avšak podle stavu věci nelze ani uznati, že spořitelna nemohla jiným způsobem nabýti potřebné vědomosti o invalidních důchodech žalobcových. Podle pensijního dekretu byla si a musela si býti spořitelna dobře toho vědoma, že žalobci přísluší proti Všeobecnému pensijnímu ústavu požitky podle zákona o pojištění soukromých zřízenců. Tomu svědčí nepřímě i výměr řečeného ústavu z 20. května 1919, z něhož vysvítá, že se spořitelna domáhala toho, by přímo z invalidního důchodu žalobcova byly jí hrazeny premie, které zaň zaplatila. Kdyby spořitelna byla za leta 1919 a 1929 vskutku chtěla srážeti si s pense žalobci vyplácené jeho invalidní důchod, nic jí nebránilo, by si o dočasné výši důchodu toho nezjedнала autentickou vědomost dotazem u Všeobecného pensijního ústavu. Nemůže se proto spořitelna vůbec úspěšně dovolávati omylu v té příčině, že vyplácela žalobci pensi nezkráceně, a proto též není oprávněna ani za dobu tří

let požadovati vrácení neprávem vyplacených částek podle obdoby odst. (8) § 151 plat. zák. Ale, i když se ustanovení § 151 plat. zák. ponechá stranou, jest dospěti k témuž výsledku s hlediska § 1432 obč. zák. Spořitelna byla si podle předchozích vývodů dobře toho vědoma, že při vyplácení pense žalobcovy byla oprávněna sraziti si jeho invalidní důchod. Když tak nečinila a po všechna léta až do roku 1930, totiž do nové úpravy žalobcovy pense, mu nesporně vyplácela pensi nezkrácenou, je zřejmo, že platila mu částku, rovnající se jeho dočasnému invalidnímu důchodu, vědouc, že částku tu mu dlužna není, a nemůže proto patřičné částky vůbec již požadovati zpět, jelikož kondikce je tu řečeným zákonným předpisem výslovně vyloučena. Vzájemná pohledávka započtením uplatňovaná není tedy po právu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalované.

D ů v o d y:

Dovolání napadá předem závěr odvolacího soudu, že žalobce je soukromým zaměstnancem, že proto podléhal zákonu o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách a že tu proto platí předpis § 118 zákona z 21. února 1929 čís. 26 sb. z. a n., podle jehož druhého odstavce žalovaná spořitelna, zaručivši žalobci před účinností tohoto zákona zaopatřovací požitky přímo, nebyla oprávněna na smluvní plnění započísti částku, o kterou dosavadní důchod pensijním ústavem mu vyplácený, byl tímto ústavem zvýšen podle zákona čís. 26/1929. Nižší soudy zjistily v tomto směru, že žalobce byl pojištěn u Všeobecného pensijního ústavu v Brně, jenž mu výměrem ze dne 28. dubna 1919 přiznal zaopatřovací požitky (invalidní důchod) 600 Kč ročně, dále drahotní přírůstek k tomu 456 Kč ode dne 1. srpna 1919, zvýšený ode dne 1. ledna 1921 na 1.800 Kč ročně, a že též pensijní ústav výměrem ze dne 4. června 1929 mu na základě novely o pensijním pojištění (zák. čís. 26/1929 sb. z. a n.) přiznal na místě dosavadních důchodů s drahotním přírůstkem invalidní důchod ročních 5.624 Kč od 1. ledna 1929 počínajíc. Dále zjistily nižší soudy, že přes ustanovení § 2 čís. 3 zák. čís. 89/1920, pokud se týče § 2 čís. 4 zák. čís. 26/1929 nebyl dosud u žalobce proveden převod ani podle § 68 prvního zákona, ani podle § 113 a násl. zák. čís. 26/1929. Pokud se oněch výměrů týče — jde o nálezy povolaného správního činitele, jež soudu nelze přezkoumávati po stránce věcné, ani kdyby se přičily zákonu (sb. n. s. čís. 2198, 2222 a j.). Uznal-li tedy pensijní ústav, aniž jeho výměry byly napadeny opravným prostředkem, žalobce za zaměstnance povinnému pojištění podléhajícího a přiznal-li mu důsledkem toho zaopatřovací důchod podle jednotlivých příslušných zákonů, váže toto rozhodnutí, jež bylo vydáno správním činitelem v mezích jeho působnosti, i soudy. Přiznán-li žalobci jako zaměstnanci pojištění podléhajícímu důchod zvýšený zákonem čís. 26/1929, platí na tento důchod i ustanovení § 118 odst. (2) uvedeného zákona a spořitelna nemůže si započísti na své smluvní plnění stanovené v pensijním dekretu z 31. května 1918 částku, o kterou byl důchod žalobcův podle § 177 zák. čís. 26/1929 sb. z. a n. zvýšen.

Další výtká právní mylnosti týká se nepřisouzení vzájemné pohledávky žalovanou k započtení namítané. Ani tato výtká není opodstatněna. Žalobce nebyl státním zaměstnancem, ani zaměstnancem veřejné správy, a jeho služební povinnosti a jim odpovídající oprávnění zaměstnavatelova nelze proto posuzovati podle předpisů pro tyto kategorie zaměstnanců, nýbrž, jak zřejmo ze služební smlouvy z 8. září 1888, podle služební pragmatiky pro zaměstnance spořitelny. Že tato pragmatika obsahovala stejné předpisy, jak stanoveno zákonem čís. 286/1924 sb. z. a n., pokud se týče zákonem čís. 103/1926, pokud se týče, že byla později změněna nebo doplněna obdobnými předpisy, to žalovaná v řízení první stolice netvrdila, tím méně prokázala. Ve služební smlouvě bylo dále žalobci jen zaručeno, že v příčině jeho propuštění a pensionování mají platnost dočasné pensijní předpisy pro státní a zemské úředníky. V pensijním dekretu ze dne 31. května 1918 byla žalobci tam uvedená pense přikázána potud, »pokud nebude kryta pensijními požitky u Všeobecného pensijního ústavu«. Ani ze smlouvy ani z dekretu nelze tudíž vyvozovati obdobné užití všech norem o povinnostech státních úředníků, ana zaručena jimi žalobci jen určitá výše pense stejně, jako kdyby byl státním úředníkem. Nárok na vrácení částek, jichž se žalovaná domáhá, jest proto posouditi podle § 1432 obč. zák., jak odvolací soud správně učinil. Zjištěno-li, že spořitelna do roku 1930 žalobci z pense nesrážela jeho invalidní důchod, ač věděla, že by k tomu byla oprávněna — tímto skutkovým zjištěním je vázán i dovolací soud —, jest opodstatněn závěr, že mu vědomě vyplácela pensi nezkrácenou a platila mu tedy částku rovnající se dočasnému invalidnímu důchodu žalobcově vědomě jako nedluh. Kondikce příslušných částek je tudíž vyloučena podle poslední věty § 1432 obč. zák.

Čís. 13674.

Pracovní soudy (zákon ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n.).

Nedostaví-li se jen jedna nebo druhá strana k odvolacímu jednání ve věci pracovní (§ 33 zák.), jest jednání provésti se stranou se dostavivší, arci se zřetelem ke všemu tomu, co druhá strana podle obsahu spisů pracovního soudu a po případě také v odvolacím spise byla již uvedla.

(Rozh. ze dne 22. června 1934, Rv II 405/34.)

Žalobě o zaplacení 2.100 Kč pracovní soud vyhověl. Odvolací soud zamítl odvolání žalované, ježto se žalovaná nedostavila k odvolacímu roku.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o ní podle zákona jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Odvolací soud má za to, že hledíc k ustanovení § 33 zák. ze dne 4. července 1931 č. 131 sb. z. a n. nastávají i před odvolacím soudem ve sporech pracovních následky, jež jsou v řízení před sborovými soudy